

SWYDDOGOL

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	23 Mawrth 2020
Pwnc:	Datblygu Darpariaeth Hamdden ar gyfer Cenedlaethau'r Dyfodol
Aelod(au) Portffolio:	Y Cyngorydd Carwyn Jones (Prosiectau Mawr a Datblygu Economaidd)
Pennaeth Gwasanaeth:	Christian Branch (Pennaeth Dros Dro)
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	Christian Branch 01248 752491 ChristianBranch@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Yn berthnasol i'r holl Aelodau

A – Argymhelliad/Argymhellion a'r Rheswm/Rhesymau

Mabwysiadu'n ffurfiol y fersiwn ddrafft o'r Cynllun Datblygu Darpariaeth Hamdden ar gyfer Cenedlaethau'r Dyfodol.

Bydd hyn yn golygu y bydd modd i'r Cyngor Sir fwrw ymlaen â rhaglen strwythuredig o fuddsoddiad yng nghyfleusterau hamdden yr Ynys i wella hyblygrwydd, hygyrchedd, apêl a pherfformiad y cyfryw gyfleusterau.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Mae'r Cyngor Sir yn gyfrifol am ddarparu a rheoli canolfannau hamdden Amlwch, David Hughes, Caergybi a Plas Arthur (yn ogystal â chyfleusterau hamdden eraill). Mae'r canolfannau'n boblogaidd ac yn cael eu defnyddio'n helaeth, gan ddenu dros 530,000 o ymweliadau yn 2018/19. Mae'r canolfannau'n cynnig myrdd o gyfleoedd ar gyfer gweithgaredd corfforol ac yn annog ffyrdd iach o fyw.

Mae Ynys Môn yn wynebu lefelau cynyddol o ordewdra a chlefyd siwgr, cyflyrau iechyd meddwl a chyflyrau eraill sy'n gysylltiedig â diwylliant o anweithgarwch corfforol (yn enwedig ymysg pobl ifanc a'r henoed). Mae'r Cyngor Sir yn credu bod angen buddsoddi yn y ddarpariaeth hamdden i wella hyblygrwydd, hygyrchedd, apêl a pherfformiad yr holl gyfleusterau cyfredol er mwyn cynorthwyo i wella lles ac iechyd cwsmeriaid.

Mae canolfannau hamdden yr Ynys yn heneiddio (40+ oed) ac maent, erbyn hyn, yn asedau sy'n gynyddol aneffeithlon. Mae cwsmeriaid yn cydnabod bod angen buddsoddi yn y canolfannau hamdden - ac mae anghenion cwsmeriaid yn newid yn barhaus ac felly mae'n rhaid i'r canolfannau gynnig cyfleusterau sy'n gynyddol hyblyg er mwyn gwneud darpariaeth ar gyfer ystod o weithgareddau.

Dros y 12 mis diwethaf, mae'r Cyngor Sir wedi cynnal asesiadau helaeth i gael dealltwriaeth lawn o gyflwr ei bedair canolfan hamdden. Amcangyfrifwyd y byddai'n costio oddeutu £21M i adnewyddu'r canolfannau hamdden yn rhannol yn unol ag arferion adeiladu modern. Byddai'n costio oddeutu £37M i adeiladu tair canolfan hamdden newydd (Amlwch, Caergybi a Plas Arthur).

SWYDDOGOL

Felly mae'r Cynllun Hamdden newydd yn ddatrysiad fforddiadwy a realistig ar gyfer cynnal y canolfannau cyfredol yn y tymor byr i'r tymor canol (tan y bydd yr hinsawdd ariannol wedi gwella.)

Mae'r Cyngor yn bwriadu cadw'r pedair canolfan hamdden sydd ganddo. Mae'r galw cyfredol am sesiynau nofio, ynghyd â'r galw nad oes modd cwrdd ag ef am ddarpariaeth ffitrwydd, yn cyfiawnhau parhau i ddarparu pedair canolfan hamdden ar yr Ynys. Ni ellid cwrdd â'r galw gan lai na hynny o ganolfannau na, hyd yn oed, gan un ganolfan hamdden yng nghanol yr ynys.

Gweledigaeth y Cynllun yw **'Cynnal, gwella a darparu cyfleusterau hyblyg, hygyrch a fforddiadwy o ansawdd uchel i gwrdd ag anghenion llesiant Ynys Môn ar hyn o bryd ac i'r dyfodol'**.

Ei amcanion yw:

Cynnal

- Cadw'r holl ganolfannau hamdden sydd gan y Cyngor ar hyn o bryd a diogelu'r cyfleusterau rhag dirywiad pellach.
- Sicrhau cydbwysedd priodol o gyfleusterau hamdden lle mae asesiadau o anghenion wedi nodi galw cyfredol, parhaus neu gudd (heb ei ddiwallu).

Gwella:

- Gweithredu rhaglen buddsoddi cyfalaf fforddiadwy i sicrhau bod yr holl gyfleusterau'n cael eu trawsnewid i fod yn fwy modern, ysbrydoledig ac addas ar gyfer y dyfodol (gan gynnwys gwelliannau TG a Hunanwasanaeth).
- Sicrhau bod cyfleusterau'n hygyrch ac yn hyblyg i annog cynnydd mewn lefelau cyfranogi.
- Annog mwy o gyfranogiad gan bob sector a grŵp oedran yn y gymuned.
- Integreiddio defnydd cymunedol o gyfleusterau hamdden ar safleoedd addysg mewn modd cydlynol, cydgysylltiedig a diogel (i wella'r ddarpariaeth gymunedol).

Darparu:

- Sicrhau bod digon o gyfleusterau ar gael fel y gall trigolion fod yn rhagweithiol o ran gweithgareddau chwaraeon ac i gefnogi effeithiau cadarnhaol ar iechyd.
- Cynnig cyfleusterau i leihau anweithgarwch corfforol a ffyrdd o fyw goddefol.
- Cefnogi hyfforddi a datblygu'r gweithlu i wella perfformiad a'r gwasanaeth i gwsmeriaid.
- Cefnogi gweithio mewn partneriaeth (lleol a rhanbarthol) er mwyn gwneud mwy o ddefnydd o'r cyfleusterau chwaraeon presennol a rhannu sgiliau, arbenigedd ac adnoddau.

O ystyried sefyllfa ariannol y Cyngor Sir ar hyn o bryd, cynigir bod angen rhaglen fuddsoddi ar raddfa lai (sy'n canolbwyntio i ddechrau ar waith cynnal a chadw hanfodol) i gynnal y ddarpariaeth gyfredol ar gyfer y tymor byr i'r tymor canol. Mae'r gwaith hwn yn werth oddeutu £1M (mae'r rhan fwyaf o'r arian eisoes wedi'i sicrhau). Heb fuddsoddiad priodol a gwaith cynnal a chadw, bydd rhedeg y canolfannau hamdden yn dod yn fwyfwy anodd oherwydd y byddent yn cau'n ddirybudd o achos methiannau yn y systemau trydanol, mecanyddol a gwresogi (gan arwain at golli incwm a risgiau uwch o ran iechyd a diogelwch).

Er mwyn sicrhau gwelliant gwirioneddol yn y cyfleusterau a gynigir ar hyn o bryd yn yr holl ganolfannau hamdden i wella eu hapêl, eu perfformiad, eu hygyrchedd a'u hyblygrwydd, mae'r Cyngor Sir wedi nodi cyfres o fuddsoddiadau cyfalaf i'w blaenoriaethu hefyd, gan gynnwys ystafelloedd ffitrwydd newydd, ystafelloedd newid a chaeau 3G. Byddai'r gwelliannau hyn yn costio

SWYDDOGOL

oddeutu £3M ac yn cynnig ystod o gyfleusterau amlbwrpas i gynyddu lefelau cyfranogiad a nifer yr ymwelwyr er mwyn sicrhau'r incwm mwyaf posib.

Er gwaethaf ffocws clir ar ganolfannau hamdden, mae'r Cynllun, lle bo hynny'n berthnasol, hefyd yn cyfeirio at yr angen i gynnal a gwella cyfleusterau hamdden eraill sy'n gwneud cyfraniad uniongyrchol a sylweddol at lesiant a bwrlwm cymunedol. Mae hyn yn dangos ymagwedd gorfforaethol integredig tuag at ddarparu cyfleusterau hamdden yn Ynys Môn

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae angen cymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith gan fod y Cynllun Datblygu Darpariaeth Hamdden ar gyfer Cenedlaethau'r Dyfodol yn cynnwys ystyriaethau buddsoddi ariannol sylweddol (cyfalaf yn bennaf).

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Mae'r Cynllun Hamdden yn cefnogi gwireddu Cynllun y Cyngor gan ddangos ymagwedd integredig tuag at ofal iechyd ataliol yn Ynys Môn trwy sicrhau y darperir cyfleusterau hamdden cynaliadwy ac o ansawdd uchel fel y gall preswylwyr fyw bywydau egniol ac i wella lles ac atal iechyd gwael.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Cyflwynwyd ceisiadau i sicrhau cyllid cyfalaf o amrywiaeth o ffynonellau cyllid mewnol ac allanol i wneud y gwaith cynnal a chadw hanfodol.

Manteisir ar y mecanweithiau canlynol hefyd (os a phan ddaw'r cyfle) i sicrhau cyllid pellach i gyflawni'r gwelliannau cyfalaf arfaethedig:

- Incwm a gynhyrchir gan y canolfannau hamdden.
- Cronfeydd wrth gefn y Swyddogaeth Hamdden.
- Cyllid cyfalaf allanol (o gronfeydd rhanbarthol a chenedlaethol).
- Benthycia darbodus y Cyngor Sir.
- Derbyniadau cyfalaf yn sgil cael gwared ar asedau'r Cyngor Sir.
- Cyfraniadau gan ddatblygwyr (taliadau A106) o ddatblygiadau newydd ar Ynys Môn.
- Unrhyw gyfraniadau budd cymunedol gwirfoddol sy'n deillio o brosiectau mawr (ynni) ar yr Ynys.

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?

Beth oedd eu sylwadau?

1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	Paratowyd y Cynllun Hamdden drafft o dan gyfarwyddyd Bwrdd Prosiect sy'n cynnwys y Dirprwy Brif Weithredwr, y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151, y Pennaeth AD a Thrawsnewid a chynrychiolydd o'r Adain Gyfreithiol.
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	

SWYDDOGOL

4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	Dim sylwadau
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	Dim sylwadau
7	Sgriwtini	Aeth y fersiwn ddrafft o'r Cynllun gerbron y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio ar 11 Mawrth, 2020. Rhoddwyd ystyriaeth i'r Cynllun, ac yn sgil trafodaeth, fe benderfynwyd: bod y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio yn argymhell i'r Pwyllgor Gwaith i gymeradwyo'r Cynllun Hamdden, a'i gynnwys, ac yn fwy penodol y cynigion cynnal a chadw a gwella fel yr amlinellwyd ynddo.
8	Aelodau Lleol	Mae'r Cynllun Hamdden drafft wedi'i gyflwyno mewn sesiwn Briffio Aelodau a rhoddwyd ystyriaeth i'r sylwadau a godwyd.
9	Unrhyw gyrff allanol eraill	Mae Chwaraeon Cymru a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ill dau wedi mynegi cefnogaeth i amcanion y Cynllun a'r buddsoddiadau cyfalaf arfaethedig.

E - Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrth-dlodi	
3	Troseddau ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	Bydd cynigion y Cynllun ar gyfer gwaith cynnal a gwella'n cyfrannu at ostwng y defnydd o ynni a lefelau allyriadau carbon yn y canolfannau hamdden.
5	Cydraddoldebau	Mae'r cynigion yn adlewyrchu'r angen i ystyried ac integreiddio'n llawn faterion fel diogelu, cyfle cyfartal a hyrwyddo'r Gymraeg
6	Cytundebau Canlyniadau	
7	Arall	

F - Atodiadau:
Fersiwn ddrafft o'r Cynllun Datblygu Darpariaeth Hamdden ar gyfer Cenedlaethau'r Dyfodol.

FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):
Amherthnasol.

Rheoleiddio a Datblygu Economaidd

Datblygu Darpariaeth Hamdden ar gyfer Cenedlaethau'r Dyfodol

Swyddogol

Chwefror 2020

**Christian Branch
Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro –
Rheoleiddio a Datblygu Economaidd**

Mae cyfleusterau hamdden yn cynorthwyo i siapia lleoedd deniadol i fyw a gweithio ynddynt ac i ymweld â nhw, yn hyrwyddo mwynhad o ffyrdd iachach o fyw ac yn rhan annatod o les corfforol a meddyliol y gymuned.

1) Rhagarweiniad

Mae Cyngor Sir Ynys Môn (CSYM) yn gyfrifol am ddarparu a rheoli llawer o gyfleusterau hamdden ar Ynys Môn.

Mae'r ddarpariaeth gyfredol yn cynnwys, yn bennaf, Ganolfan Hamdden Amlwch, Canolfan Hamdden David Hughes, Canolfan Hamdden Caergybi a Chanolfan Hamdden Plas Arthur. Mae'r rhain yn gyfleusterau poblogaidd y gwneir defnydd helaeth ohonynt (wedi denu dros 530,000 o ymweliadau yn 2018/19), ac maent yn cynnig llawer o gyfleoedd ar gyfer gweithgaredd corfforol ac yn annog ffyrdd iach o fyw.

Mae'r Cyngor Sir yn credu bod angen buddsoddi yn y ddarpariaeth hamdden i wella hyblygrwydd, hygyrchedd, apêl a pherfformiad yr holl gyfleusterau. Bwriad y Cyngor Sir yw cadw pedair canolfan hamdden yr Ynys.

Er gwaethaf mai gwasanaethau dewisol yw'r rheini yn y maes hamdden ni ddylai hynny dynnu oddi ar werth cyfleusterau'r Cyngor Sir a'r cyfleoedd y maent yn eu cynnig i gymunedau'r Ynys. Mae Ynys Môn yn wynebu lefelau cynyddol o ordewdra a chlefyd siwgr, anhwylderau iechyd meddwl a chyflyrau eraill sy'n gysylltiedig â diwylliant o anactifedd (yn enwedig ymysg pobl ifanc a'r henoed). Mae canolfannau hamdden yn darparu cyfleusterau hanfodol i helpu i gefnogi poblogaeth sy'n iachach ac yn fwy heini.

Nod y Cynllun Hamdden hwn, sy'n alinio'n llwyr â Chynllun y Cyngor, yw dangos dull integredig o ymdrin â gofal iechyd ataliol yn Ynys Môn trwy sicrhau y darperir cyfleusterau hamdden cynaliadwy ac o ansawdd uchel fel y gall trigolion fyw bywydau egniol ac i atal iechyd gwael a gwella llesiant.

Mae'r Cynllun yn nodi'r angen am fuddsoddiad cyfalaf sylweddol i wella'r ddarpariaeth gyfredol. Mae'r Cyngor Sir hefyd yn cydnabod yr angen i fuddsoddi yn ei weithlu i gynorthwyo gyda chyflawni'r Cynllun - gan sicrhau eu bod wedi'u hyfforddi'n addas i ddarparu gwasanaeth cwsmer o ansawdd uchel a fedr fanteisio ar gyfleoedd i gynyddu'r incwm a gynhyrchir a gwella perfformiad.

Er gwaethaf ffocws clir ar ganolfannau hamdden, mae'r Cynllun, lle bo hynny'n berthnasol, hefyd yn cyfeirio at yr angen i gynnal a gwella cyfleusterau hamdden eraill sy'n gwneud cyfraniad uniongyrchol a sylweddol at lesiant ac egni cymunedol. Mae hyn yn dangos dull corfforaethol integredig o ddarparu cyfleusterau hamdden yn Ynys Môn.

Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio alinio â gweledigaeth Rhaglen Moderneiddio Ysgolion y Cyngor Sir a'r canlyniadau a'r buddion y disgwylir y byddant yn deillio ohoni. Bydd cyfleusterau ysbrydgar, modern a chynhwysol yn yr ysgolion yn allweddol er mwyn ysgogi pobl ifanc i gymryd rhan mewn gweithgaredd corfforol am oes - yn ogystal â bod o fudd i gymunedau lleol.

2) Gweledigaeth CSYM ar gyfer y Ddarpariaeth Hamdden.

Cynnal, gwella a darparu cyfleusterau o ansawdd uchel, hyblyg, hygyrch a fforddiadwy i gwrdd ag anghenion llesiant Ynys Môn yn awr ac i'r dyfodol.

Mae angen Gweledigaeth i lywio blaenoriaethau CSYM - gan sicrhau y gellir gwneud defnydd effeithiol a phriodol o adnoddau yn awr ac i'r dyfodol, a hynny er mwyn sicrhau y gellir gwreiddu'r canlyniad a ddymunir. Mae'r Cyngor Sir yn bwriadu cyflawni'r Weledigaeth hon trwy ganolbwyntio ar yr amcanion canlynol:

a) Cynnal:

- Cadw'r un nifer o ganolfannau hamdden ag sydd gennym ar hyn o bryd a diogelu cyfleusterau rhag dirywiad pellach.
- Sicrhau cydbwysedd priodol o gyfleusterau hamdden lle mae asesiadau o anghenion wedi dangos galw cyfredol, parhaus neu gudd (galw nad yw wedi ei ddiwallu).

b) Gwella:

- Cyflawni rhaglen fforddiadwy o fuddsoddiadau cyfalaf i sicrhau bod yr holl gyfleusterau'n cael eu trawsnewid i fod yn fwy modern, ysbrydolg ac addas ar gyfer y dyfodol (gan gynnwys gwelliannau TG a Hunanwasanaeth).
- Sicrhau bod cyfleusterau'n hygyrch ac yn hyblyg i annog cynnydd mewn lefelau cyfranogi.
- Annog mwy o gyfranogiad gan bob sector a phobl o bob oed yn y gymuned.
- Integreiddio'r defnydd cymunedol o gyfleusterau hamdden ar safleoedd addysg mewn modd cydlynol, cydgysylltiedig a diogel (i wella'r ddarpariaeth gymunedol).

c) Darparu:

- Sicrhau bod digon o gyfleusterau ar gael i alluogi trigolion i fod yn rhagweithiol o ran gweithgareddau chwaraeon a chefnogi effeithiau cadarnhaol ar iechyd.
- Cynnig cyfleusterau i leihau anactifedd a ffyrdd o fyw goddefol.
- Cynorthwyo i hyfforddi a datblygu'r gweithlu i wella perfformiad a'r gwasanaeth i gwsmeriaid.
- Cefnogi gweithio mewn partneriaeth (lleol a rhanbarthol) fel y gellir gwneud mwy o ddefnydd o'r cyfleusterau chwaraeon cyfredol a rhannu sgiliau, arbenigedd ac adnoddau.

3) Yr heriau, y bygythiadau a'r cyfleon.

Mae maint a natur yr heriau, y bygythiadau a'r cyfleon y mae CSYM yn eu hwynebu ar hyn o bryd yn ddigon hysbys. Mae'r rheini sy'n benodol berthnasol i ganolfannau hamdden yr Ynys yn cynnwys:

Heriau:

- a) Mae angen i'r Cyngor Sir leihau ei wariant, yn enwedig y gwariant ar wasanaethau dewisol.
- b) Mae CSYM dan bwysau cynyddol i ddarparu gwell gwasanaethau, gyda llai o adnoddau.
- c) Mae demograffeg yr Ynys yn newid, yn enwedig ei phroffil oed.
- d) Mae daearyddiaeth a natur wledig Ynys Môn, ynghyd â'r lefelau isel o berchnogaeth car yn ei gwneud hi'n anodd teithio.
- e) Mae anghenion a chwaeth cwsmeriaid yn newid yn barhaus - ac mae angen i'r canolfannau hamdden gynnig cyfleusterau hyblyg a fedr ddarparu ar gyfer gweithgareddau newydd (ond rhai sy'n fforddiadwy o fewn cyfyngiadau ariannol CSYM).
- f) Uchelgais i leihau cost yr holl ddarpariaeth hamdden i CSYM i lefel sydd cyn agosod â phosib i £0.
- g) Dim ond trwy raglen integredig o fuddsoddi i fynd i'r afael â systemau gwresogi aneconomaidd y gellir sicrhau gostyngiad yng nghostau rhedeg y canolfannau hamdden - ynghyd â gwelliant yn y cyfleusterau craidd.
- h) Yr angen i rai ffrydiau incwm gefnogi cynaliadwyedd a dichonoldeb cyfleusterau eraill sy'n llai poblogaidd (i gynnal darpariaeth leol / gymunedol).
- i) Mae cyflwr presennol y canolfannau hamdden yn atal y Cyngor Sir rhag ystyried y posibilrwydd o fodolau cyflawni amgen.

Bygythiadau:

- a) Mae'r canolfannau hamdden yn asedau sy'n heneiddio (o leiaf 40 oed), ac sy'n gynyddol aneffeithlon.
- b) Heb fuddsoddiad a gwaith cynnal a chadw, bydd y canolfannau hamdden yn dod yn fwyfwy anodd eu gweithredu ac yn cau'n ddirybudd oherwydd bod systemau trydanol, mecanyddol a gwresogi yn torri i lawr (gan arwain at golli incwm a chynnydd mewn risgiau iechyd a diogelwch).
- c) Mae cwsmeriaid yn cydnabod bod y canolfannau hamdden yn heneiddio ac angen buddsoddiad.
- d) Cyfyngir ar sgôp CSYM i fuddsoddi oherwydd prinder cyllid cyfalaf (mewnol ac allanol), ynghyd â chyfyngiadau'r eithriad rhannol rhag talu TAW (bydd raid talu arian sylweddol yn ôl i Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi os eir y tu hwnt i'r terfyn eithrio).
- e) Ansicrwydd yn dilyn atal prosiect adeiladu gorsaf niwclear Wylfa Newydd a'r galwadau a'r effeithiau posib ar y ddarpariaeth hamdden yn ystod adeiladu a gweithredu'r orsaf.

Cyfleon:

- a) Mae Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ei gwneud yn ofynnol i CSYM fynd ati i gynyddu lefelau cyfranogiad mewn chwaraeon a hamdden, yn ogystal â gwella iechyd corfforol a meddyliol trigolion.
- b) Mae Canolfannau Hamdden yn cyfrannu'n gadarnhaol at gyflawni llawer o flaenoriaethau ac amcanion corfforaethol.
- c) Mae Rhaglen Moderneiddio Ysgolion y Cyngor Sir yn rhoi cyfle i integreiddio a / neu gydleoli canolfannau hamdden yn well gyda chyfleusterau addysg.
- d) Angen manteisio ar lwyddiant rhyngwladol diweddar athletwyr Ynys Môn yng Ngemau'r Ynysoedd 2019 ac adeiladu arno - datblygu cyfleusterau yn benodol i alluogi a chefnogi cynnal y gemau yn Ynys Môn yn y dyfodol (gyda'r Ynys yn cael ei henwi fel yr ynys a ffeirir ar gyfer cynnal gemau 2025).
- e) Y galw cyfredol am nofio ym mhob un o ddalgylchoedd y pyllau; ynghyd â'r galw cudd (heb ei ddiwallu) am ddarpariaeth ffitrwydd ar draws yr Ynys a darpariaeth nofio yn ne-ddwyrain Ynys Môn (yn seiliedig ar asesiadau annibynnol).

4) Egwyddorion

Wrth weithredu'r Cynllun hwn i gynnal a gwella ei ganolfannau hamdden, bydd CSYM yn glynu wrth yr egwyddorion canlynol:

- a) Cefnogi gwelliant yn lles cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol cwsmeriaid.
- b) Darparu cyfleusterau hyblyg ac amlbwrpas sy'n ymateb i dueddiadau hamdden yn y dyfodol, anghenion newidiol y cwsmeriaid a'r cynnydd a ragwelir yn y galw.
- c) Cyflwyno ystod o gyfleusterau hamdden o safon sy'n cynyddu cyfranogiad, y defnydd a wneir ohonynt a nifer yr ymwelwyr, a hynny er mwyn cynhyrchu cymaint o incwm â phosib.
- d) Gostwng yr holl gostau refeniw i lefel fforddiadwy / gynaliadwy.
- e) Dyhead i fod yn garbon niwtral trwy leihau'r galw am ynni, y defnydd o ynni ac allyriadau carbon.
- f) Gwneud y mwyaf o fanteision technoleg i wella'r profiad i'r cwsmer.
- g) Cefnogi cydleoli cyfleusterau sy'n bwysig i gymunedau cyfagos.
- h) Cryfhau'r cysylltiadau gydag ysgolion lleol trwy fuddsoddi mewn cyfleusterau i ysbrydoli'r genhedlaeth nesaf.
- i) Integreiddio'r angen am ddatblygu cynaliadwy, dylunio o ansawdd uchel, cyfle cyfartal, diogelu a hyrwyddo'r Gymraeg.

5) Cynnydd hyd yma

Dros y 12 mis diwethaf, mae CSYM wedi cynnal asesiadau helaeth i gael dealltwriaeth lawn o gyflwr ei bedair canolfan hamdden.

Amcangyfrifwyd y byddai'n costio oddeutu £21M i adnewyddu'r canolfannau hamdden yn rhannol yn unol ag arferion adeiladu modern. Byddai costau adeiladu tair canolfan hamdden newydd (Amlwch, Caergybi a Plas Arthur) oddeutu £37M. Ystyrir y byddai'r ad-daliadau blynyddol ar unrhyw fenthyciadau cyfalaf y byddai'n rhaid wrthynt ar gyfer buddsoddiad ar y raddfa hon yn anfforddiadwy ac yn afrealistig o ystyried sefyllfa ariannol gyfredol y Cyngor Sir a'r sefyllfa a ragwelir ar gyfer y tymor canol.

Mae'r Cyngor Sir hefyd wedi cynnal asesiad o'r hyn y bydd cymunedau ei angen o ran darpariaethau hamdden a ffitrwydd yn awr ac i'r dyfodol; demograffeg cwsmeriaid; a'r tueddiadau cyfranogi ar hyn o bryd a'r lefelau cyfranogi posib yn y dyfodol er mwyn llywio'r gwaith o gynllunio a darparu cyfleusterau i'r dyfodol.

Mae'r galw presennol am nofio, ynghyd â maint y galw cudd nad yw'n cael ei ddiwallu am ddarpariaeth ffitrwydd ar draws Ynys Môn yn cyfiawnhau parhau i ddarparu pedair canolfan hamdden ar yr Ynys. Ni ellid cwrdd â'r galwadau hyn yn briodol gan lai na hynny o ganolfannau, neu hyd yn oed un ganolfan hamdden yng nghanol yr ynys.

Ymgysylltwyd yn helaeth â rhanddeiliaid hefyd i gael barn ein cwsmeriaid a'n trigolion. Mae'r safbwyntiau hyn wedi'u hystyried yn llawn wrth baratoi'r Cynllun hwn. Mae atborth pwysig yn cynnwys:

- Mae'r mwyafrif o gwsmeriaid y canolfannau hamdden rhwng 35 a 54 oed.
- Caergybi yw'r ganolfan hamdden gyda'r nifer fwyaf o ddefnyddwyr rheolaidd.
- Ystafelloedd ffitrwydd yw'r cyfleusterau a ddefnyddir amlaf.
- Roedd 25% o'r ymatebwyr o'r farn bod y cyfleusterau o ansawdd gwael neu'n is na'r safon dderbyniol.
- Mae'r gwelliannau y gofynnir amdanynt fwyaf yn cynnwys cyfleusterau newid; lleoedd stiwdio; offer ffitrwydd; Caeau 3G; cyfleusterau plant; pyllau nofio a chaffis.

Tra'n datblygu'r Cynllun hwn, mae CSYM eisoes wedi gallu sicrhau rhywfaint o fuddsoddiad i gyflawni gwelliannau arwyddocaol (sydd wedi cael effaith gadarnhaol o ran nifer y cwsmeriaid, lefelau cyfranogiad a chynhyrchu incwm). Mae'r buddsoddiadau hyn yn cynnwys gosod ystafell ffitrwydd fodern newydd yng Nghaergybi, a darparu cae 3G maint llawn cyntaf yr Ynys yn Plas Arthur.

6) Cynigion Cynnal

O ystyried yr heriau ariannol y mae'r Cyngor Sir yn eu hwynebu, cynigir bod angen rhaglen fuddsoddi ar raddfa lai (gan ganolbwyntio i ddechrau ar waith cynnal a chadw hanfodol) i gynnal y ddarpariaeth gyfredol ar gyfer y tymor byr / canol (h.y. y 5-10 mlynedd nesaf). Dyluniwyd y strategaeth hon fel y gall CSYM barhau i ymateb i heriau parhaus y cyfnod o lymder, tra'n darparu cyfleusterau a chyfleoedd pwysig i gefnogi a gwella lles corfforol a meddyliol cymunedau'r Ynys.

Fel rhan o ddull CSYM o gynnal a chadw cyfleusterau, mae cyfleoedd ar gael ar hyn o bryd i wneud cais am lefelau cymedrol o gyllid allanol (tua £1M) i wella ffabrig, nodweddion ac effeithlonrwydd ynni pob canolfan hamdden. O ystyried eu hoed a'u cyflwr, rhagwelir y gallai materion cynnal a chadw eraill godi yn ystod y cyfnod o gyflawni'r Cynllun hwn.

Canolfan Hamdden	Gwaith cynnal arfaethedig	Amcangyfrif o'r gost	Ffynhonnell gyllido rhagweledig	Amserlenni	Yr effaith a ragwelir
Amlwch	Boeler newydd a gwaith trwsio cysylltiedig i system awyru'r pwll	£283,000	Cynllun Ailffitio (Rhan 1) (wedi ei gadarnhau)	2020/21	Gostyngiad mewn costau rhedeg Gwelliant mewn effeithlonrwydd ynni
	Trwsio'r to a mesurau effeithlonrwydd ynni newydd.	£218,000	Chynllun Ailffitio (Rhan 1) (wedi ei gadarnhau) a Cyllid Cyfalaf CSYM	2020/21	Gwelliant mewn effeithlonrwydd ynni
David Hughes	Trwsio llawr y dderbynfa	£12,000	Cyllideb Cynnal a Chadw (CSYM)	2020/21	Risg is o ran lechyd a Diogelwch
	Adnewyddu colofnau mynediad (sgwrio â thywod a gorchudd powdr newydd)	£10,000	Cyllideb Cynnal a Chadw (CSYM)	2020/21	Gwelliannau strwythurol ac aesthetaidd

Caergybi	Boeler newydd a gwaith trwsio cysylltiedig i system awyru'r pwll	£283,000	Cynllun Ailffitio (Rhan 2) (disgwyl cadarnhad)	2021/22	Gostyngiad mewn costau rhedeg Gwelliant mewn effeithlonrwydd ynni
	Mesurau effeithlonrwydd ynni newydd.	£84,000	Chynllun Ailffitio (Rhan 1) (wedi ei gadarnhau) a Cyllid Cyfalaf CSYM	2020/21	Gwelliant mewn effeithlonrwydd ynni
Plas Arthur	Atgyweirio ffrâm ddur a tho'r ger y neuadd chwaraeon, a mesurau effeithlonrwydd ynni newydd	£177,000	Chynllun Ailffitio (Rhan 1) (wedi ei gadarnhau) a Cyllid Cyfalaf CSYM	2020/21	Gwelliant mewn effeithlonrwydd ynni

7) Cynigion Gwella a Darpariaeth

Er mwyn sicrhau gwelliant ystyrlon yng nghyfleusterau cyfredol pob canolfan hamdden i wella eu hapêl, eu perfformiad, eu hygyrchedd a'u hyblygrwydd (gan gefnogi ffitrwydd, iechyd a lles cymunedol), mae CSYM wedi nodi'r buddsoddiadau canlynol fel rhai a flaenoriaethir.

Canolfan Hamdden	Y Buddsoddiad a gynigir	Amcangyfrif o'r gost	Ffynhonnell gyllido rhagweledig	Amserlenni	Yr effaith a ragwelir
Amlwch	Ystyried darpariaeth hamdden newydd fel rhan o'r Rhaglen Moderneiddio Ysgolion (gan gynnwys cae 3G newydd)	I'W GADARNHAU	I'W GADARNHAU	I'W GADARNHAU	Mwy o integreiddio a chydlynu cyfleusterau
	Adnewyddu'r ystafell ffitrwydd (i greu cyfleuster ffitrwydd modern a chynhwysol)	£100,000	Cyflwyno ceisiadau i CSYM yn 2020 am gyllid cyfalaf a cheisiadau am gyllid cyfalaf allanol.	2021	Buddsoddiad i wella'r cynnig i gwsmeriaid Incwm uwch Mwy o gyfranogiad gan grwpiau targed (h.y. pobl dros 55 oed)
David Hughes	Cae 7 pob ochr 3G newydd yn lle'r cyrtiau tenis	£72,000	Grant Cydweithio wedi ei sicrhau (wedi ei gadarnhau)	Mawrth 2020	Buddsoddiad i wella'r cynnig i gwsmeriaid Incwm uwch
	Adnewyddu'r ystafell ffitrwydd (i greu cyfleuster ffitrwydd modern a chynhwysol)	£100,000	Cyflwyno ceisiadau i CSYM yn 2021 am gyllid cyfalaf a cheisiadau am gyllid cyfalaf allanol	2022	Buddsoddiad i wella'r cynnig i gwsmeriaid Incwm uwch Mwy o gyfranogiad gan grwpiau targed (h.y. pobl dros 55 oed)

Caergybi	Pentref newid newydd	£400,000	I'W GADARNHAU	I'W GADARNHAU	Mwy o foddhad cwsmeriaid Gwell trefniadau diogelu
Plas Arthur	Ail-leoli'r caffi; man chwarae meddal newydd, derbynfa well a pentref newid newydd	£1,500,000 - £2,000,000	I'W GADARNHAU	I'W GADARNHAU	Buddsoddiad i wella'r cynnig i gwsmeriaid Incwm uwch Integreiddio cyfleusterau yn well a gwell trefniadau diogelu
	Adnewyddu'r ystafell ffitrwydd (i greu cyfleuster ffitrwydd modern a chynhwysol)	£130,000	Sicrhawyd £90,000 o gyllid cyfalaf gan CSYM & Grant o £40,000 o'r Gronfa Lleoedd ar gyfer Chwaraeon (wedi ei gadarnhau)	Mawrth 2020	Buddsoddiad i wella'r cynnig i gwsmeriaid Incwm uwch Mwy o gyfranogiad gan grwpiau targed (h.y. pobl dros 55 oed)

Safleoedd eraill sy'n gysylltiedig â Hamdden

Caergybi	Cae 3G newydd	I'W GADARNHAU	I'W GADARNHAU	I'W GADARNHAU	Buddsoddiad i wella'r cynnig i gwsmeriaid Integreiddio cyfleusterau yn well. Cynnydd ym moddhad cwsmeriaid
-----------------	---------------	------------------	---------------	------------------	---

8) Cyflawni'r Cynllun

I gyflawni'r Cynllun, bydd CSYM yn ceisio manteisio ar y canlynol (os a phan ddaw'r cyfle):

- a) Incwm a gynhyrchir gan y canolfannau hamdden.
- b) Cronfeydd wrth gefn y Swyddogaeth Hamdden.
- c) Cyllid cyfalaf allanol (o gronfeydd rhanbarthol a chenedlaethol).
- d) Benthycia darbodus y Cyngor Sir.
- e) Derbyniadau cyfalaf yn sgil cael gwared ar asedau'r Cyngor Sir.
- f) Cyfraniadau gan ddatblygwyr (taliadau A106) o ddatblygiadau newydd ar Ynys Môn.
- g) Unrhyw gyfraniadau budd cymunedol gwirfoddol sy'n deillio o brosiectau mawr (ynni) ar yr Ynys.

9) Rheoli Cyfleusterau Hamdden

Gwasanaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd y Cyngor Sir fydd yn parhau i reoli canolfannau hamdden y Cyngor Sir.

Bydd y Gwasanaeth yn parhau i ymgysylltu â Chyfadrannau eraill y Cyngor Sir i gefnogi rheoli ei gyfleusterau.

Aseswyd modelau cyflawni amgen, ond ni nodwyd unrhyw fodel sy'n cwrdd ag anghenion y Cyngor Sir neu'n diogelu'r darpariaeth hamdden er budd cymunedau'r Ynys.

10) Monitro'r Cynllun

Bydd y Cynllun yn cael ei adolygu a'i ddiweddarau bob blwyddyn o dan gyfarwyddyd y Bwrdd Prosiect cyfredol.

Bydd yr adolygiad yn gwerthuso cynnydd mewn perthynas â Gweledigaeth y Cynllun - yn enwedig o ran gweithgareddau, cyflawniadau, cyfleoedd cyllido posib ac aliniad â Chynllun y Cyngor am y cyfnod 2017-22.

Adroddir ar gynnydd i Fwrdd Rhaglen Drawsnewid y Cyngor Sir ar gyfer Partneriaethau, Cymunedau a Gwellu Gwasanaethau.